

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:

egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 30 fillér.

Felelős szerkesztő: BOR JÁNOS.

Kiadótulajdonos: BORBÉLY SAMU.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Vasut-utca 306.

Az ötödik év küszöbén.

Még csak néhány év előtt a „régi jó idők”-re hivatkozokat azzal sorkoltuk le, hogy a háborus irtózatok a miénknél jobb nem lehetett. Ha keservebbek lettek is a megélhetési viszonyok, ha idegrontó, agysorvasztó munkával, tülekedve-tolakodva versenyeznek is az emberek a mindennapi kenyérért: a leghevesebb kenyérharc közepette is dicsérhettük a béke áldásait, melyekkel szemben joggal leki-csinyeltük az időt, amikor hét és harminc éves háboruk zavarták az emberek nyugalmát, munkálkodását.

De mi a hét, mi a harminc éves háboru, mik az Európát végig gázoló Napóleonnak hadjáratát a világháboruhoz képest? Mi ér fel, mi érhet fel az európai vérfürdő iszonyatosságai-val? Teljes négy esztendő óta tart az emberöldöklés és embersanyargatás, — egy hónap e földi pokol négy évéből több áldozatot követel, mint amennyit az egész harminc éves háboru szedett. Egy nap belőle több kint több szenvedést hoz, mint amennyinek elviselésére az embereket valaha képeseknek tartottuk volna. Mardossa a lelkeket, tépi a sziveket, pusztítja a nemzetek színe-javának életét, egészségét.

Négy esztendő telt be, de nem telt be a háboru. Az ötödik év elején elfásult, eltompult kedéllyel kell megállapítanunk, hogy végeláthatatlan. S csak azért nem csüggedünk el, mert nem szabad elcsüggednünk. Tovább kell küzdenünk, tovább kell szenvednünk, ha nem akarunk végképpen elpusztulni. Mert vakok és süketek az ellenség vezetői. Nem akarják látni a szenvedést, nem akarják hallani a jajkiáltást. Hősi pózban tetszelegnek. És ha a saját népeik sirját ássák is meg, ha romba döntik is az egész emberisége, ha tönkretesznek ennek az emberiségnek évezredek alatt bámulatos leleményességgel, ernyedetlen céltudatossággal civilizációban és kultúrában, tudományban és művészetben szerzett és gyűjtött összes vívmányait:

ők kitartanak megátalkodottságukban hadseregeik vereségének, népeik kihalásának tövisszorosujából minden áron babér pártát akarnak fogni — biztos lőtávolságból.

Négy év óta a háborunak nemcsak förtelmessége fokozódott hihetetlenül hatványozott arányokban, de egyre bonyolultabbá vált az általános helyzet is, s ezen a bonyolultságon az időközben kötött békeszerződések csak keveset változtattak; megoldás elé a nagy világprolémát nem vitték.

A megoldás lehetősége annyira kuszálttá vált, hogy nehéz elgondolni, miképpen lehessen a — különösen antántéknál — sokféle elágazó vitás kérdéseket valamelyes összhangzásba hozni, egészen eltekintve attól, hogy az igyekezet kölcsönös megértés elérésére csak az egyik oldalon van meg, hacsak megoldási igyekezetnek nem tartjuk az antánt diplomatainak azt a szándékát, hogy bennünket letiporva, a maguk tetszése szerint állapítsák meg a békefeltételeket. Hogy erre sor nem fog kerülni, arról gondoskodnak derék és vitéz katonáink.

Nehéz küzdelmek előtt állunk még. Mégis bizunk; bizunk igazságunkban és erőnkben, mely továbbra is győzedelmesen ki fogja védeni a leghevesebb támadásokat.

Harcéri és külpolitikai események.

A francia fronton lezajlott július 15-diki német offenzíva a németek visszavonulásával végződött. Reimstől keletre ugyanis erős fészke volt az ellenségnek, ahonnan a német csapatokat oldalról és hátulról lehetett sarokba szorítani. Ezt a veszélyes pontot nem értékelték és nem mérlegelték a németek annyira, mint amennyit az tényleg jelentett hadászati szempontból. Így aztán az a helyzet állott elő, hogy mindama területeket fel kellett adni, amelyeket az utóbbi időkben a franciáktól a németek elhódítottak. A visszavonulás némi áldozattal, de teljes rendben ment végbe. Fere en Targenoisnál, továbbá Reims és Soissons között újból nagyobb erejű támadások kezdődtek német részről. Az amerikai csapatok résztvesznek már a leghevesebb harcokban is. Utóbbi napok

alatt elég súlyos veszteségeket szenvedtek az amerikaiak, akik eddig csak szórakozásnak hitték a háborut.

Albániában nagy erejű támadást kezdték pár héttel ezelőtt az olaszok és nagyobb területet foglaltak el a gyengén védett területekből. Csapatunk azonban csakhamar összeszedelőzködtek és olyan nyomást gyakoroltak az ellenségre, hogy 30 kilométeres fronton megkezdte a visszavonulást. Csapatunk üldözik a megvert ellenséget s nem lehetetlen, hogy az itt elvesztett terület ismét birtokunkba kerül.

Gróf Mirbach moszkvai német nagykövet meggyilkolását egy újabb gaztett követte. Ukrajna fővárosában Kiebben egy moszkvai forradalmár bombát dobott Eichorn német vezértábornagyra és a vele levő Dressler kapitányra. A robbanás súlyosan megsebesítette mindkettőjüket, másnap mindketten behaltak sérüléseikbe.

A gaztett mélyen fájlalják a központi hatalmak, mert hiszen Magyarország, ahonnan a felbujtás kiindult és Ukrajna épen a központi hatalmaknak köszönhetik szabad cselekvési képességüket és mai önállóságukat. A bolsevik kormány büne, hogy Trockij a breszt-litovszki béketárgyalások sikereit megghiusította. Most aztán kénytelen belátni, hogy mily hatalmas erőfeszítést tesz ellene az antánt, amely oroszország testéből biztosítékokat akar szerezni a régi adósságok fejében. A zárzart növeli az a körülmény, hogy a Murmann partvidéket az angolok, kelet-szibéria partvidékeit Japán, Amerika és China szállották meg, a cseh-szláv csapatok pedig Moszkvát fenyegetik. A keleten, úgy látszik, hogy ismét döntő események készülnek. Ezt annyival inkább lehet következtetni, mert hir szerint Lenin és több bolsevik vezér Berlinbe és Bécsbe készül utazni és e helyeken az entente üzemének megszüntetése ellen keresnek védekezést.

Kína is ellenségünk.

A háborus hírek tömkelegében elvész az a tény, hogy Kína hadilábon áll velünk, Japán szomszédja unszolására és terrorja alatt hadat üzent Németországnak, majd nekünk is. Hogy a sok ellenség között észre se vesszük a vitéz kulikat, annak egyik főoka az, hogy ellenségeskedésüket a hadüzeneten túl alig folytatták. Kínai harcossal Európába sem amienk, sem a német katonák még nem álltak szemtől-szembe.

A háboru tényleges hadviselés nélkül amennyire veszélytelen és életet biztosító

annyira beillik a kínaiak gondolkozásmódjába, amelyről itt jellemzésül két apróságot közlünk.

Egy francia hittérítőre, aki hajón utazott Lecsuan nyugatkinai tartomány folyóján, a Jangesén felfelé. Fuchon város közelében lővöldözték a partról. Valami különös eset ez nem volt, mert alkortájt felkelők és rablóbandák garázdálkodtak országszerte. A hittérítő a part felé irányította a hajót és tárgyalásba bocsátkozott a támadókkal. Amikor ezek látták, hogy európai emberrel van dolguk, elhatározták, hogy utazásában nem akadályozzák, de meg kell fizetnie a költségeket, melyeket ok nélkül lőttek rá. A hittérítő, aki a kínaiak agyafurt igazságérzetét régebben ismerte már, nem is vonakodott ennek a kívánságnak eleget tenni.

Udvariasság tekintetében senkisémmulja felül a kínait. A legudvariasabb a kínai lapszerkesztő, akinek túljátsza nem ismer határt. Érdekes például pekingi újságban olvasni, hogyan utasít el a kínai újságszerkesztő közlésre nem alkalmas cikket. Míg nálunk a beküldött, hasznavehetetlen kéziratok közlését a papirkosárviccek kifogyhatatlan száma vállalásával hárítják el maguktól a sok „zöltség“-gel megtámadott szerkesztők, kitűnő kínai kártársunk a következő módon intózi el a neki annyira kényes ügyet:

„Véghetetlen elragadtatással olvastuk kéziratodat. Még sohasem gyönyörködtünk ilyen élvezetes remekműben. Ha lenyomatnók, feltétlenül megparancsolnánk nekünk, hogy mintául szolgáljon és megtiltanák, hogy gyengébbet hozzunk, mint a te mesterműved. Minthogy azonban a legközelebbi 10,000 évben párját nem lelhetnők, **kénytelenek vagyunk** — vérző szívvel ugyan — isteni kéziratodat visszaküldeni és hogy ezt meg kell tennünk, ezerszer bocsánatot kérünk tőled.“

Látszik, hogy a kínaiaknak »vérző szívvel ugyan« könnyebb levágni copfjukat a fejükről, mint a fejükből.

A nő és jogai.

Sohasem volt a nőknek oly tág munkaköre, mint most. Mindenütt és mindenben pótolniok kell a férfiak munkáját, — ezt a kötelességet róttá reájuk a világháború. A súlyos kötelességgel szemben most már még nyomatékosabban követelik a nők a férfiakkal való egyenjogúsításukat, amiért már a háború előtt is szálltak sikra a feministák.

S nem mindenütt követelik hiába, csak nálunk nem tudnak jöghoz jutni. Sok országban már megkapták, amit nálunk megtagadnak tőlük: a választójogot. De ha most meg is tagadták, akkor követelménye sokkal sürgősebb, semhogy a haladás elé huzamosabban gátat lehessen vetni.

Szinte önműködőleg tolt a világháború előtérbe a nők választójogának kérdését. A nő ebben a véres küzdelemben nemcsak feleség és anya; beválik mint gazdálkodó, számos hivatásban pótolja a férfit és a házassági esélyeket annyira megfogyottaknak látja, hogy gondoskodnia kell, hogy a közéletben szerepet biztosítson magának.

Ami a háború előtt »emancipált«-nak

tartottak, az most magától értetődő szükségességgé vált: a nő megérfiasodott. Ez érlette meg a női választójog eszméjét.

Ha egy pillanást vetünk a mezőkre, hol most épen aratnak, látjuk, hogy ezt a főleg férfiakkal való munkát is legnagyobb részben nők végzik. Mindenütt a férfi helyettesítésére szólították a nőket: az üzletben, a bank és ügyvédi irodákban, sőt az állam és községek polgári és katonai hivatalaiban, gyárakban és áruházakban is mindenkor nők működnek, kaszálnak a réteken, vetnek-aratnak és tető alá viszik a magvakat.

A nők nem annyira az aktív, mindinkább a passzív választójogot óhajják. Nem volna-e üdvös erélyes, tapasztalt és okos nőknek helyet engedni a képviselőházban, hogy ott a nők érdekeiért harcolhassanak? Ez bizonyára méltányos kívánság. Nem is fog elmaradni, a maradiság kapuit végre is fogják döngetni a nők. Meg fogják kapni a választójogot, ha nem ma, hát holnap.

Sárga imperializmus.

Viháros jelenetek után a japán kormány a parlament megkérdezése nélkül elhatározta, hogy csapatokat küld Szibériába.

Amerika hozzájárult ehhez az elhatározáshoz, az Egyesült Államok elnöke szegre akasztotta a meggyőződését és az antánt szibériai rablóhadjárataát »a népjogok jeles óráján«, »a népszövetség bátor előharcosának« magas védnöksége alatt indítják meg.

Az antánt, teljesen meglepődve önmagáról, szabad kezet enged Japánnak Ázsiában. Akik lehangosabban ordítanak a berlini »katonai párt«-ra, akik kézzel lábbal kapálóznak mindennemű imperializmus ellen, azok legkevésbé sem akadnak meg azon, hogy Japánban a katonai párt kedélyesen tufteszi magát a nép akaratán és egy kézmozdulattal sem fékezik meg a japán imperializmust.

Az antánt fél Japántól és szorongatásában elvesztette minden érzékét az európai érdekek iránt és Amerika, Japán régi vetélytársa, sőt ellensége is, reméli, hogy nyerni fog az üzletén, Japán, a mostani kedvező tőrvajalkalomból hozzászegődött cinkosáról az osztzkodásnál nem fog meglepedezni.

Az antánt ragadozó ösztönét misem jellemzi jobban a sárga faj szibériai harcosolási kísérleténél. A japán néplélek nem rajong ezért a vállalkozásért; Szibéria pénzadózatokat követel és egyes japán gyáriparosok rengeteg hadinyereségei dacára maga az ország nem gazdag.

De mit törődnek ezzel? A katonai párt parancsol és a kormány engedelmeskedik, — nem Németországban, hanem Japánban.

Ujrend a vasuton.

A háború négy éve alatt rendkívül elvadultak a viszonyok a vasutakon.

A vasuti kocsik állandóan tulzsofltak, s leggyakrabban a jegy nélkül utazó vagy alsóbb kocsiosztályba váltott jeggyel ellátott utasok foglalják el az ülőhelyeket.

A jeggyel ellátott utasok nagy részét a folyosóra és a kocsilépcsőre szorítják ki az élelmesebb, de jogosultlan utasok.

A rend helyreállítására most erélyes rendszabályokat vett tervbe az államvasutak igazgatósága.

Az első intézkedés egy szigorú rendelet, mely most jelent meg az államvasut hivatalos lapjában.

A rendelet így szól:

Az az utas, aki nem tud érvényes jegyet felmutatni, tartozik az általa megtett utvonatra, ha pedig a felszálló állomás azonnal kétségtelenül be nem igazoltatik, a vonat által megtett egész utvonatra eső menetdíj kétszeresét, de *legalább tíz koronát* megfizetni. Ez utóbbi összeget kell fizetni akkor is, ha a vonat még el sem indult. Azokat a kivételes eseteket, melyeken a menetdíj kétszerese, illetve tíz korona pótlilleték nem szedetik, a díj szabásban kell megállapítani.

A ki az állomás elzárt részébe érvényes igazolvány nélkül lép be, két koronát tartozik fizetni. Az utasnak csak akkor van ama kocsiosztályban való utazásra igénye, amelyre menetjegye érvényes, ha abban részére helyet lehet kijelölni. Ha az utas abban a kocsiosztályban, érvényes, ülőhelyet nem kaphat, kívánhatja, hogy abban az alacsonyabb kocsiosztályba szállítsassék, amelyben még üres ülőhelyek vannak és hogy az árkülönbséget neki visszatérítsék vagy abbanhagyja az utazást és a menetdíjat és a podgyászviteledíjat viszakövetelheti. Kártérítésre igénye nincs.

Ez a rendelet szeptember elsején lép hatályba.

Ezt a rendeletet remélhetőleg újabb célszerű rendszabályok fogják követni.

A mezőgazdasági vámvédelem biztosítása.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterségéhez fűződik a mezőgazdasági vámvédelem biztosításának soha el nem halványuló nagy érdeme. A ki még emlékezik ennek a nagy küzdelemnek egyes mozzanataira, jól tudja, hogy mily reménytelen volt a mezőgazdaság helyzete, minő kilátástalan annak jövője, míg a mezőgazdasági vámvédelem törvénybe nem lön iktatva, a mivel a magyar gazda intézményes biztosítékot kapott arra, hogy a mit termel, annak lesz értéke is. A háborút megelőző gazdasági fellendülése az országnak épen abban gyökerezett, hogy jól sikerült megvetni a mezőgazdaság ügyét, ezt a legelső nemzeti ipart ki lehetett szabadítani a konjunkturális kereskedelem karmaiból, a gazdasági boldogulás útján meg lön nyitva a gazdának s arra nemcsak a kereskedelem és pénzgazdaság kapot utlevelet. Mert a mezőgazdasági vámvédelem erős vára lett a gazdának, el lehetett viselni, hogy az utolsó évtized kormányai a mezőgazdaság érdekeit nem védelmezték azoknak nemzeti jelentőségéhez képest.

A háborús viszonyok következtében kialakuló helyzet ma olyan tüneteket mutat, hogy a gazdáknak éber szemmel részen kell lenniök, nehogy hézag támadjon a vámvédelmen, amire egész jövőjüket építik. Nem kisebb egyéniség, mint épen Darányi Ignác figyelmezteti erre a gazdákat,

annak a megismételt miniszterelnöki kijelentésnek kapcsán, amely a mezőgazdasági vámokat úgy állítja elő, mint amelyek esetleg leszállítás tárgyát képezhetik.

Ez a kijelentés belettközik abba az általános elfogadott elvbe, hogy a mezőgazdasági vámok leszállítást nem tünnek. És ha erre csakugyan kísérlet történnék, akkor ez a kérdés Magyarországon minden gardát egy táborban fog találni. Ebben a táborban, amely többé nem kér, nem könyörög, hanem egyenesen követel annál a sulynál fogva, mely őt mindig megillette, de a mely fokozódott most, hogy a gazdák véreztek és pusztultak legnagyobb mértékben a frontokon, őket uzsorázta ki az ipari és kereskedelmi konjunktura.

Igazán nincs szükségünk arra, hogy izgató kérdések dobassanak be amugy is veszedelmes lüzben égő nemzeti életünkbe: a mezőgazdasági vámvédelem biztosításához nem lehet hozzányújni semmiféle okból, ezt a kérdést egyszerűen ki kell venni az eshetőségek sorából, mert ennek az országnak kenyérre van szüksége, azt pedig nyugodt lélekkel termelhetik meg a gazdák.

A korpa rendelet.

A kormány a korpa és takarmányozási célokra szolgáló egyéb ipari termékek és a hulladékok forgalombahozásának szabályozásáról új rendeletet adott ki, a mely rendelet alapján az ilyen cikkeket csak a Korpaközpont közvetítésével szabad forgalomba hozni.

Korpa alatt nemcsak a buza, rozs, kószeres, árpa és tengeri korpáját kell érteni, hanem gabonáneműek minden egyéb őrlési és hántolási hulladékát és szárított répaszelet alatt pedig érteni kell a ki nem lugozott szárított répát is.

A rendelet a korpa és a takarmányozási cikkek és hulladékok árát száz kilogramonként a következőkben állapította meg:

Korpa ára 31 K. Kölestakarmányliszt 45 K. Köleshéj 16 K. Cukorszörp (melasse) 33 K. Szárított répaszelet (kilugozott) 40 K. Tegericsiraliszt 42 K. Tengericsirapogácsa 44 K. Repcepogácsa 34 K. Vadrepcepogácsa 30 K. Napraforgópogácsa 45 K. Tökmagpogácsa 50 K. Lenmagpogácsa 48 K. Kendermagpogácsa 20 K. Diópogácsa 27 K. Gomborkamagpogácsa 43 K. Mák-pogácsa 33 K. Sósámpogácsa 40 K. Sósámpogácsa 42 K. Bükkmagpogácsa 21 K. Szeszgyári szárított tengerimoslék 36 K. Szeszgyári szárított burgonyamoslék 24 K. Szesz- és élesztőgyári malátatörköly 27 K. Szárított sörtörköly 28 K. Keményítőgyári szárított tengerimoslék 35 K. Keményítőgyári szárított burgonyamoslék 23 K. Nedves répaszelet 7 K.

A Korpaközpont a felsorolt ipari termékek és hulladékok után, amelyeket a rendelet alapján forgalomba hoz, métermázsánként 75 fillér jutalékot számíthat fel.

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Csányi László s.-i lelkész predikál.

— Hajduszoboszló város képviselőtestülete ma délelőtt 10 órakor a város-háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Városi tanács előterjesztése a közellátási hivatal felállítás tárgyában. 2. Závory Béla mérnök előterjesztése a Bika vendégház hasznosítása tárgyában. 3. Mönus Gyula pénztári ellenőr kérelme 6 hetes szabadságidő engedélyezése iránt. 4. Tóth József kérelme telepedés iránt. 5. Prém György kérvénye telepedés iránt. 6. Erdős Imre kérvénye telepedés iránt. 7. Závory Béla mérnök és társai kérelme várakozási idejük megállapítása iránt.

— A városi óvodában a gyermekek vizsgálja aug. 8-án reggel félkilenc órakor fog megtartatni. E közvizsgára az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a felügyelő bizottság, elnökség és Iduska néni.

— Mérnökválasztás. Nagybánya város közönsége július 28-án tartott ülésében 50 szavazattal 33 szavazat ellen Závory Béla városi mérnököt városi mérnökké választotta. Závory Béla attól tette függővé az állás elfogadását, hogy az ottani hatóság ki tudja-e eszközölni katonai felmentését. Závory Béla távozása mindenestre nagy veszteség lenne a városi közigazgatásra és a helyi társadalmi életre. Reméljük azonban, hogy ez még elkerülhető lesz.

— Eljegyzés. Tóth István hajduszoboszlói református néptanító, t. honvéd-hadnagy jul. 28-án eljegyezte Sebessy Margitka urleányt Szamoskrassón.

— Értesítés. Tisztelettel tudatjuk városunk közönségével, hogy a nyaraló német gyermekek aug. 4-én vasárnap délután 1 óra 50 perckor érkeznek meg. A gyermekeket ellátó családoknak délután fél 3 órakor a város-háza udvarán fognak átadni a gyermekek. Ezután is felkérünk mindenkit a fontos megjelenésre, nehogy elhelyezetlenek maradjanak éjszákára a nagy utat megtelt és kimerült gyermekek. Felkérjük arra is városunk közönségét, hogy a ki teheti, a vasúthoz is jöjjen ki a fogadásra. Rendezőbizottság.

— Előléptetés. Tóth István ref. tanító, tart. zászlóst a királyi hadnaggyá léptette elő 1917. febr. 1-vel.

— 329 német gyermek jön. Ma délután 1 óra 18 perckor fognak az ausztriai német gyermekek, számszerint 329-en Hajduszoboszlóra megérkezni. A város vezetősége, a nőegylet elnöksége, az egyházak, iskolák vezetői minden lehető elkövetnek, hogy a gyermekek jól érezhessék magukat városunkban és fogadtatásukra minden lépést megtesznek. Ez irányban a város-házán több rendbeli értekezlet tartott, dr. Fekete László polgármester pedig lelkes felhívást bocsátott ki a város lakosságához.

— Gabonabevásárlási utalványokat — csupán csak buzára és pedig 2 havi időtartamra, a városi közellátási hivatalban kedden reggeltől ismét lehet váltani.

— A vadászati tilalmi idő meghosszabbítása. A vadászati törvény értelmében (1883: XX. t. c. 9. §) a nyulnak és fácánnak vadászati tilalmi ideje február 1-től augusztus 15-éig terjed. Hogy a közfogyasztás nagyobb hushozammal gazdagodjék. SHERÉNYI Béla gróf földművelésügyi miniszter ezt a tilalmi időt most egy hó-

nappal meghosszabbította. Tavaly augusztus végéig tartott a tilalmi idő meghosszabbítása, miután azonban szeptember 15-ikéig még igen sok a fejletlen nyul, fácán és vemhes anyanyul, a tilalmi idő meghosszabbítása az ország közéletmezésének könnyítéséül jelentős gondoskodás.

— Gyűjtsünk vadgyümölcsöt. A közéletmezési miniszter felhívta a közigazgatási hatóságok fejeit, hogy figyelmeztessék a lakosságot, hogy milyen fontos szolgálatot tesznek, ha a vadgyümölcsöt összegyűjtik. Az eper, szeder, málna, hárs, kökény, áfonya, bodza, csipkehogyó, berkenye virágja, levele, gyümölcse sokféleképpen értékesíthető. Az összegyűjtött nagyobb készleteket a gyümölcsközpontnak fogják bejelenteni.

— A falusi lakosság ruha ellátása és segélyezése. A Magyar Gazdaszövetség feliratban kérte a kormányt, hogy a falusi lakosság ruhaellátásáról gondoskodjék legalább is abban az arányban, amint a városi lakosság ily nemű szükségletéről már is gondoskodott. Wekerle Sándor miniszterelnök sürgősen válaszolt a felíratra tudatván, hogy a gazdaközönség és a falusi lakosság segélyezése ügyében haldéktalanul tárgyal az érdekelt országos szervezetekkel és a tárgyalás eredményét rövid idő alatt közli a Szövetséggel.

— Beszűntetik az üdvözlő táviratokat. A postaszemélyzet túlterhelése miatt a kereskedelmi miniszterium azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a postai anyagot lehetőleg csökkentse. Így elsősorban tervbe vették, hogy megszüntetik az üdvözlőtáviratokat felvételét. Jelentéktelen szövegű táviratokat, amelyekben semmi egyéb nincs, mint üdvözlő, gratuláció, részvét vagy ehhez hasonló, nem fognak felvenni. Azzal is csökkenteni próbálják a táviratforgalmat, hogy a táviratok feladását bizonyos órákhoz kötik. Ezek a reformok most vannak megfontolás alatt a kereskedelmi miniszteriumban.

— Felemelik az őszi burgonya árát. Mint értesülünk az október elsejével forgalomba kerülő őszi burgonya árát, a melyet 18 K.-ban állapítottak meg, fel fogják emelni. Minden métermázsá után 5 koronás prémiumot térítenek meg a gazdáknak, a kik ilyenformán 23 koronás árát kapnak a burgonyáért.

— A száraztakarmány és szalma. A hivatalos lap rendeletet közöl, amely a száraztakarmány, szalma, tengeriszár és tengerifosztás maximális árát állapítja meg. Az árak a következők: anyaszéna és mindenféle mesterséges száraztakarmány 30, tavasszalma 18, alomszalma 12, zsuppszalma 10, tengeriszár és tengerifosztás 14 korona.

— Megkezdődik a romániai termés behozatala. A Romániával kötött békeszerződésünknek bennünket legközelebből érdeklő része az, amely a romániai termésfelesleg behozataláról és a gabona áráról szól. Az egyezmény szerint Románia eladja Németországnak és Ausztria-Magyarországnak az idei és a jövő évi gabonafőleslegét, beszámítva az olajmagvakat, takarmányokat és hüvelyes veteményeket is. Az 1919 évet követő hét évre pedig kötelezi magát Románia, hogy minden feleslegből nekünk szállít elsősorban és más külföldi államokat háttérbe szorít. A román gabona elszállítása a közeli napokban megkezdődik.

— A természetet megváltoztatják. Tisza István gróf interpellációja kapcsán beható tárgyalások folytak Tisza és Windishgraetz között, aki hajlandónak nyilatkozott a természetet megváltoztatására.

IRODALOM.

Mikszáth Kálmán hagyatékában töredékesen maradt meg Az Amerikai menyecske című regény az írónak egyik legszebb és egészen újszerű alkotása. Mikszáth Kálmán azonban közvetlenül halála előtt papírra vetette a teljes regény részletes vázlatát, kisebbik fiának, Mikszáth Albertnek pedig részletesen elmondta a regényt magát, amely teljesen kialakult már benne, de megírását a magyar irodalom nagy veszteségére már nem végezhette el. Egy szép amerikai özvegyasszonynak Vukovics Mirkó nevű ifju udvarol, — írja Mikszáth a regényvázlatban — a szépasszonynak házasságot ígér, pénzt csal ki tőle és azzal egyszerre csak eltűnik az új világból. A szerelmes asszonyka busul, haragszik s rábizza a szökevény nyomozását egy magán detektívre, afféla Sherlock Holmesre, aki a maga módja szerint két év alatt csodálatos nyomokon kiszimatolja és jelenti hogy az illető hazament Horvátországba és most ott képviselő. Nosza felekedik a hősnőnk a nagy utra, vízi szenvedélye meg a hajó, meg a vasut Zágrábba. Onnan Budapestre, majd Bécsbe kerül a szép fiatal asszony, akinek kalandos utjáról, találkozásáról, a szerelem ujjáébredéséről szól ez a páratlanul érdekes regény. A drága örökség birtokosa, Mikszáth Albert a regény meséjét most teljessé tette és leírta, mi pedig örömmel vállalkoztunk arra a feladatra, hogy Mikszáth Kálmán nagyszabású koncepcióját méltó formába és a

nagy író nevéhez illő kiállításban adjuk a magyar olvasóközönség kezébe. A mű ára 8 korona és minden könyvkereskedésben kapható.

Barbusse és René Musset — két fracia, aki gyűlöli a háborút aki és ki is meri mondani, kimondja megrázó erővel és követő bátorsággal. De míg Barbussz „Tűz”-e csak az a — lehetne mondani: személtető — mód-dal tiltakozik a háboru ellen, hogy minden kom metár nélkül az ottani tömegek elé emeli a örvészárók rettenetes Golgota-képét, kinlódó állatokra, pusztuló és döglő hustömegekre mutat a háboru embereire, — addig Musset az elkeseredés vakmerőségével ordítja ki a világra gyűlöletét és kétségbeesését a háborus tébolyba örlött emberiség miatt. René Masset hírneves könyve, „Pierre Dumet, le refractaire”, a háboru legnagyobb, legemberibb problémáját tárgyalja, melyhez senki se mert eddig nyulni: a szökött katonát. Merész kézzel háritja el a háborus örület és háborus érdekek hamis jelszavait, tisztán lát és tisztán szól a vérvörös ködbe borult agyvelőkhoz. Szociális, humanisztikus, bölcs és kézenfekvő okokat hoz fel és velük szembeállítja a düh és vadság vak érveit. Főhőse szájába és gondolkodásába adja a legnehezebb vádat és támadásokat, a világ gyilkosság ellen. Komoly igazi tragédiát ad a szó klasszikus értelmében, melyben a főhős az egész félrevezetett világrenddel, az elmult véres történelem emlőin felnövekedett és véres indulatu társadalommal került összeütközésbe. Valóságos ó-görög erejű tragédia, Cassandra szenvedésekkel, vergődéssel, küzködéssel teli. Végül a főhős elhukik, letöri a világot végigszántó öldöklő indulat, amelynek megállításához egy ember kevés és amelynek egetverő dübörgésében elhal az emberi kétségbeesés jalkiáltása. A könyv mesteri kézzel van megírva s olyan készséggel, ahogy csak az elitelt védekezhetik a vérbíróság előtt. A szerző

tudniillik pro domo sua beszél — a könyvet valóban katonaszökevény írta. A mű ára 10 korona, megjelent a „Kultura” kiadásában és minden könyvkereskedésben kapható.

Eladó ház.

Vasut utca 91 számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott.

Mézet, viaszt, sonkolyt kezes megvételre a „M É H”

a magyar méhészek értékesítő szövetkezete Budapest, Frangepán-utca 33/h. Árajánlattal egyidőben minta is küldendő.

Méhészeti eszközökről árjegyzéket — méhészeti szaklapból mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Méh,”

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom a t. közönséget, hogy úgy mint eddig, mostan is a

tollat és bőrt

a legmagassabb napi árban veszem, a miért is kérem b. pártfogását

Teljes tisztelettel

Fülöp Hermann

II. tized 143. szám.

Legújabb divatu
menyasszonyi és eljegyzési
ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696

Halász Nándor

Órás és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagytakarék ujjalotájában.

Megyei telefon 696.

Veszek ócska aranyat és ezüstöt készpénzért a legmagasabb árban!!